

ren bemyndigelse til at fastsætte regler om betingelserne for anvendelse af sikrede og lukkede afdelinger, isolation, fiksering m.v. i bl.a. institutioner beregnet til døgnophold for voksne med vidtgående fysiske eller psykiske handicap. Endvidere blev der givet regler for amtskommunernes modtagepligt for åndsvage lovovertrædere og for anvendelsen af den sikrede afdeling for lovovertrædere på institutionen Rødbygård, jf. Socialministeriets bekendtgørelse nr. 567 af 21. december 1979. Senere er i bestemmelsen, jf. bistandsloven § 14, stk. 6, tilføjet, at anvendelse af disse foranstaltninger alene må ske, når forholdene i det enkelte tilfælde gør det absolut påkrævet, og at aflåsning om natten af værelser i sikrede afdelinger ikke betragtes som isolation.

Bemyndigelsen er udmøntet i Socialministeriets bekendtgørelse nr. 568 af 21. december 1979 om magtanvendelse m.v. i institutioner for voksne med vidtgående fysiske eller psykiske handicap. Reglerne i denne bekendtgørelse giver ikke mulighed for tvangsmæssig anbringelse eller tilbageholdelse alene på administrativt grundlag, idet det er et krav, at personer, overfor hvem tvangsmæssige foranstaltninger anvendes, ikke modsætter sig foranstaltningerne.

Det er i reglerne præciseret, at nedværdigende behandling, legemlig afstraffelse og isolation ikke er tilladt. Det samme gælder fysisk magtanvendelse, medmindre der er tale om nødvendig og proportional fysisk fastholdelse i forbindelse med, at fortsat ophold i fællesskabet er uforvarligt, og når den pågældende skal forhindres i at skade sig selv, samt ved nødværge. Endvidere er der fastsat særlige betingelser for anvendelse af fiksering og anbringelse i lukket institution samt regler om indberetning af magtanvendelse.

Der tilsigtes ikke med forslaget til ny bestemmelse nogen ændringer i anvendelsesområdet. Dog er bestemmelsen med udgangspunkt i de gældende regler givet en mere tidssvarende form. Det foreslås, at bestemmelsen i de gældende regler om, at aflåsning om natten af værelser i sikrede afdelinger ikke betragtes som isolation udgår som overflødig, idet denne form for aflåsning ikke kræver lovhjemmel.

De senere års udvikling af alternative boformer til døgninstitutioner har aktualiseret spørgsmålet om retsstillingen for mennesker med nedsat psykisk funktionsevne. Derfor har socialministeren nedsat et udvalg om psykisk handicappedes retssikkerhed. Udvalget skal på baggrund af en undersøgelse af de foranstaltninger/indgreb, der i praksis anvendes over for mennesker med psykiske handicap, herunder demente, vurdere evt. behov for gennemførelse af lovgivning om forskellige former for indgreb med henblik på styrkelse af retssikkerheden.

I lov nr. 349 af 14. maj 1992 om tilbageholdelse af stofmisbrugere i behandling er der i det omfang, amtskommunen beslutter at anvende loven, adgang til under særligt opregnede betingelser at tilbageholde stofmisbrugere på § 96-institutioner. Bistandslovens § 96 videreføres i forslagens § 91. Blandt betingelserne indgår, at stofmisbrugeren før behandlingen indgår kontrakt om, at tilbageholdelse kan anvendes. Isolation og fiksering er ikke tilladt, mens fysisk magtanvendelse er tilladt i det omfang, det er nødvendigt for at afværge, at stofmisbrugeren udsætter sig selv eller andre for nærliggende fare.

Til afsnit VI

Administration m.v.

Til kapitel 22

Sagsbehandling og brugerindflydelse

Til § 108

Bestemmelsen svarer til bistandslovens § 51, stk. 2. Bestemmelsen gælder uanset boform. I forhold til den gældende bestemmelse udvides kravet om skriftlighed og udarbejdelse af visitationsskema til at omfatte alle former for hjælp efter kapitel 14.

Forslaget om skriftlighed m.v. er udvidet til også at omfatte den personlige hjælp og pleje m.v., der ydes af amtskommunen til personer, der har ophold i boformer efter §§ 90-92 samt boliger efter § 115, stk. 4, jf. § 105, stk. 2, i lov om almene boliger m.v., jf. forslagens § 79.

Til § 109

Efter bistandslovens § 109, stk. 1, skal der ved optagelse i en § 105-institution iværksættes et samarbejde med opholdskommunen med henblik på dels at vurdere behovet for støtteforanstaltninger over for pågældende og dennes familie, dels at tilrettelægge rammerne for opholdet og udslusningen fra institutionen. Endvidere skal amtskommunen senest 3 måneder efter optagelsen sammen med kommunen vurdere behovet for fortsat ophold og iværksættelse af andre tilbud.

Tilsvarende findes der i vejledningen om social indsats for stofmisbrugere bestemmelser om udarbejdelse af planer.

Planerne bruges typisk, når det handler om intensive og længerevarende bistandsforløb. Det kan være, når der er tale om flere på hinanden følgende tilbud, fx udslusning fra en midlertidig boform. Det kan også være bistandsforløb, hvori der indgår en række forskellige hjælpeformer, og hvor der er be-